

HƯỚNG DẪN QUY TRÌNH CHĂM SÓC NGƯỜI BỆNH

CHĂM SÓC VÀ THEO DÕI NGƯỜI BỆNH TRƯỚC MỔ

I. MỤC ĐÍCH

- Giúp cho người bệnh yên tâm đón nhận cuộc mổ.
- Tạo ra sự tin tưởng góp phần vào sự thành công của cuộc mổ.
- Chăm sóc, theo dõi và chuẩn bị trước mổ thật tốt, an toàn cho ca mổ sẽ cao hơn.

II. CHUẨN BỊ

- Chuẩn bị phương tiện dụng cụ cho việc chăm sóc người bệnh (bơm kim tiêm, thuốc, bốc thực, bông vệt, ca, cốc) đủ dùng cho người bệnh.
- Chuẩn bị hồ sơ bệnh án đầy đủ chi tiết đảm bảo cho cuộc mổ.
- Chuẩn bị trước mổ cho người bệnh đúng y lệnh, quy trình.

III. CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH

- Tìm hiểu tâm sinh lý, hoàn cảnh gia đình, kinh tế, một cách tỉ mỉ kĩ lưỡng.
- Tùy từng trường hợp bệnh tật khác nhau mà người thầy thuốc có thể cho người bệnh nhập viện vào những thời gian thích hợp (hàng tuần hoặc 1,2 ngày trước mổ). Càng ít ngày nằm trước mổ càng tốt.
- Điều dưỡng chăm sóc phải có mặt tiếp đón người bệnh, giới thiệu với người bệnh về bệnh viện, khoa phòng, giải thích về bệnh của họ. Giới thiệu tên, tuổi, chức danh của mình là người trực tiếp chăm sóc để người bệnh yên tâm bớt đi nỗi lo lắng.
- Đưa người bệnh về giường nằm, thay quần áo, chăn, màn, drap gối.
- Theo dõi và ghi vào phiếu theo dõi mạch, nhiệt độ, huyết áp các thông số sinh tồn ngày 2,3 lần hay hơn nữa (tùy theo y lệnh của bác sĩ).
- Tế nhị, khéo léo khai thác tiền sử của bệnh nhân và gia đình họ để tiện cho việc theo dõi và giúp đỡ người bệnh.
- Người điều dưỡng cần hiểu được hoàn cảnh, tâm trạng lo lắng hoặc nguyện vọng của người bệnh để kịp thời giải thích cho người bệnh yên tâm.
- Những người bệnh có nhiều bệnh khác nhau cần phải điều trị một thời gian rồi mới mổ, trong suốt thời gian điều trị chờ mổ cần phải được chăm sóc thật tốt.
- Kiểm tra hồ sơ bệnh án của người bệnh:
  - * *Hồ sơ bệnh án phải có đủ tất cả các loại giấy tờ có tính pháp lý, đầy đủ nhận xét quá trình diễn biến bệnh tật. Địa chỉ của người bệnh phải được ghi rõ ràng, cụ thể.*
  - Kiểm tra chiều cao, cân nặng của người bệnh trước khi mổ.
  - Người bệnh có các vấn đề đặc biệt như hen phế quản, dị ứng thuốc, cao huyết áp, nhiễm HIV, mắc các bệnh truyền nhiễm không?
  - Người bệnh có trong diện chính sách của Nhà nước (vùng sâu, biên giới, hải đảo v.v). Lưu ý chế độ ưu đãi sẽ được thực hiện đầy đủ.
  - Sáng ngày trước mổ: y tá chuẩn bị người bệnh mổ theo đúng y lệnh cho ngày hôm sau.
  - * *Sáng ngày đi mổ:*
    - Kiểm tra lại lần cuối cùng công việc chuẩn bị mổ của ngày hôm trước.
    - Kiểm tra lại giấy chấp thuận phẫu thuật và ý kiến của bác sĩ gây mê về tình trạng của người bệnh trước mổ.
    - Thực hiện y lệnh: tiền mê, kháng sinh dự phòng (nếu có).
    - Sát khuẩn vùng mổ (băng lại) thay quần áo sạch cho người bệnh.
    - Người bệnh được nằm trên cáng hoặc xe đẩy có nhân viện y tế đưa lên phòng mổ.

- Nhân viên y tế chuyên người bệnh lên phòng mổ bàn giao lại toàn bộ hồ sơ bệnh án, tình trạng người bệnh và những lưu ý đặc biệt về người bệnh cho điều dưỡng viên khu mổ.

IV. ĐÁNH GIÁ, GHI HỒ SƠ VÀ BÁO CÁO

- Đánh giá được tâm tư, nguyện vọng của người bệnh.
- Ghi vào hồ sơ bệnh án toàn bộ diễn biến của người bệnh, những công việc theo dõi chăm sóc người bệnh, những vấn đề đặc biệt cần lưu ý vào phiếu chăm sóc.
- Báo cáo cho bác sĩ biết những vấn đề bất thường của người bệnh để kịp thời xử trí.

V. HƯỚNG DẪN NGƯỜI BỆNH VÀ GIA ĐÌNH

- Hướng dẫn rõ ràng, cụ thể những việc cần phối hợp giữa người bệnh và nhân viên y tế, những việc mà người bệnh cần phải thực hiện trong suốt thời gian điều trị trước mổ (ví dụ: nhịn ăn, uống...) trong khi chuẩn bị mổ và sau khi mổ.
- Đặc biệt sau khi thụt tháo người bệnh cần phải làm theo sự hướng dẫn của y tá – điều dưỡng để cho cuộc mổ tiến hành có kết quả cao.